

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea Programului de instruire
a funcționarilor publici pentru anii 2016-2020**

Pentru asigurarea implementării prevederilor art. 37 din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230-232, art. 840), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul de instruire a funcționarilor publici pentru anii 2016-2020 (se anexează).
2. Autoritățile publice vor organiza instruirea funcționarilor publici în conformitate cu prevederile Programului aprobat.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.
din 2016

PROGRAMUL de instruire a funcționarilor publici pentru anii 2016-2020

I. IDENTIFICAREA PROBLEMEI

1. Sistemul de dezvoltare profesională a funcționarilor publici este reglementat de Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care stabilește procesul de dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici și condițiile specifice ale acestuia, precum și de Regulamentul cu privire la dezvoltarea profesională continuă a funcționarilor publici (anexa nr.10 la Hotărîrea Guvernului nr.201 din 11 martie 2009), unde sînt definite funcțiile fiecărui factor care participă la procesul de instruire.

2. În urma analizei sistemului actual de dezvoltare profesională a personalului din autoritățile publice, au fost identificate următoarele probleme:

a) procesul actual de dezvoltare profesională are o perspectivă anuală, iar acest fapt nu permite identificarea provocărilor pe termen lung din serviciul public și, respectiv, ajustarea programelor de instruire;

b) elaborarea unei abordări pentru eficientizarea sistemului de dezvoltare profesională a funcționarilor publici impune delimitarea clară a rolurilor și responsabilităților fiecărui factor implicat. Responsabilitățile ar trebui să fie divizate între Cancelaria de Stat, autoritățile publice beneficiare de instruire și prestatorii serviciilor de instruire, inclusiv Academia de Administrare Publică. Divizarea funcțiilor ar trebui să cuprindă componente importante ale unei funcționări eficiente a sistemului de instruire (dezvoltarea cadrului normativ, consolidarea capacităților, analiza necesităților de instruire, monitorizare și evaluare etc.);

c) în urma analizei situației actuale și a cadrului legal, s-a constatat că nu există o entitate independentă responsabilă de examinarea ex-ante a planurilor de instruire. De asemenea, este necesar a stabili un sistem de evaluare ex-post a instruirilor și un sistem de monitorizare a planurilor de instruire. Unele criterii și cerințe pentru planurile de instruire sînt stabilite de cadrul normativ, dar trebuie dezvoltat însuși sistemul și stabilit criterii și cerințe față de planurile și procesul de instruire. Pe lîngă acestea, s-a constatat lipsa cerințelor privind conținutul programelor de dezvoltare profesională a funcționarilor publici;

d) rețeaua prestatorilor de servicii de instruire este slab dezvoltată. Academia de Administrare Publică este principalul prestator de servicii de instruire pentru funcționarii publici, în baza comenzii de stat. Pe piață există și alți prestatori de servicii de instruire, cum ar fi universitățile și alte instituții din afara sectorului public. Aceste instituții dispun de experiență în asigurarea

serviciilor moderne de instruire, dar majoritatea nu au capacități suficiente de elaborare a programelor de instruire care ar corespunde cerințelor serviciului public;

e) procesul de achiziționare a serviciilor de instruire, inclusiv de contractare a formatorilor este insuficient dezvoltat și reglementat;

f) nu se aplică colectarea sistematică și centralizată a informației cu privire la activitățile de instruire. Soluțiile electronice și posibilitățile oferite de Sistemul informațional automatizat „Registrul funcțiilor publice și al funcționarilor publici” trebuie utilizate pentru colectarea informației privind programele de instruire, evaluarea acestora, participarea funcționarilor publici la instruire, finanțarea instruirilor. Analiza necesităților de instruire în cadrul autorităților publice și analiza informației colectate la nivel național necesită atât resurse umane suficiente, cât și capacități relevante ale funcționarilor publici din cadrul autorității publice centrale responsabile (Cancelaria de Stat) și din cadrul subdiviziunilor resurse umane din autoritățile publice centrale și locale.

3. Elaborarea Programului de instruire a funcționarilor publici pentru anii 2016-2020 (în continuare – Program) a fost condiționată de următorii factori:

a) gradul scăzut de instruire a funcționarilor publici (anul 2014 – 54,5% și anul 2015 – 64,6%);

b) necesitatea introducerii cerințelor față de programele de instruire a funcționarilor publici și performanța serviciului public;

c) prevederile Programului de activitate al Guvernului pentru anii 2016-2018 privind consolidarea capacităților funcționarilor publici în domeniul elaborării și implementării politicilor publice și dezvoltării managementului performanței; lupta cu corupția, introducerea standardelor corespunzătoare de comportament etic al funcționarilor publici și prevenirea conflictelor de interese;

d) accelerarea procesului de integrare europeană prin semnarea și implementarea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

II. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE SPECIFICE ALE PROGRAMULUI

4. Scopul Programului constă în consolidarea competențelor profesionale ale funcționarilor publici pentru prestarea unor servicii publice calitative cetățenilor și societății, precum și pentru realizarea obiectivelor și priorităților Guvernului.

5. Obiectivele specifice ale Programului sînt următoarele:

a) stabilirea direcțiilor și a grupurilor prioritare de funcționari publici pentru instruire;

b) stabilirea unui sistem de instituții implicate în asigurarea instruirii funcționarilor publici (dezvoltarea rețelei prestatorilor de servicii de instruire pentru funcționarii publici);

- c) asigurarea calității instruirilor pentru funcționarii publici;
- d) asigurarea utilizării raționale a resurselor financiare alocate pentru instruirea funcționarilor publici.

III. ACȚIUNILE CE URMEAZĂ A FI ÎNTREPRINSE

6. Programul stabilește direcțiile și grupurile prioritare de funcționari publici pentru instruire în anii 2016-2020, în baza cărora autoritățile publice vor elabora planurile anuale de instruire a personalului.

7. Direcțiile prioritare de instruire pentru anii 2016-2020 sînt următoarele:

- a) consolidarea abilităților de conducere ale funcționarilor publici (leadership, comunicare, managementul schimbării/resurselor umane/conflictelor/ proiectelor etc.);
- b) dezvoltarea competențelor, abilităților și atitudinilor profesionale necesare pentru exercitarea funcției publice (integrarea în funcția publică);
- c) dezvoltarea competențelor, abilităților și atitudinilor profesionale necesare pentru prestarea serviciilor publice;
- d) îmbunătățirea cunoștințelor în ceea ce privește etica profesională și acțiunile de prevenire a corupției în rîndul funcționarilor publici;
- e) sporirea abilităților de planificare strategică și de elaborare a politicilor publice, precum și îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a limbilor străine (de circulație europeană – engleza, franceza etc.).

8. Grupurile prioritare de funcționari publici pentru instruire în anii 2016 – 2020 sînt:

- a) funcționarii publici de conducere de nivel superior și funcționarii publici de conducere;
- b) funcționarii publici debutanți;
- c) funcționarii publici antrenați în prestarea serviciilor către cetățeni și alte persoane;
- d) funcționarii publici care dețin funcții cu un risc înalt de corupție;
- e) funcționarii publici responsabili de planificarea strategică, elaborarea și coordonarea politicilor publice.

9. Calitatea și eficiența instruirilor va fi îmbunătățită prin realizarea următoarelor acțiuni:

- a) descrierea modului de organizare, inclusiv definirea clară a rolurilor și funcțiilor factorilor implicați în instruirea funcționarilor publici prin ajustarea cadrului normativ în domeniu. Consolidarea capacităților administrative ale funcționarilor publici care sînt responsabili de coordonarea și implementarea programelor de instruire, de realizarea procedurilor de achiziții publice pentru procurarea serviciilor de instruire și de coordonarea instruirilor în autoritățile publice;

b) crearea și implementarea sistemului de calitate privind instruirea funcționarilor publici. Sistemul trebuie să includă cerințele pentru prestatorii de servicii de instruire, pentru programele de instruire, precum și descrierea procedurilor aferente procesului de instruire;

c) consolidarea eforturilor pentru sporirea concurenței în domeniul programelor și cursurilor de instruire finanțate din bugetul de stat (comanda de stat). Prin asigurarea unei concurențe loiale pentru elaborarea și desfășurarea programelor de instruire finanțate din bugetul de stat și prin conlucrarea strânsă cu toți potențialii prestatori de servicii de instruire va fi sporită capacitatea pieței de educație și instruire în ceea ce privește elaborarea și realizarea unor produse de instruire competitive și avantajoase din punctul de vedere al raportului preț-calitate;

d) monitorizarea procesului de instruire prin utilizarea tehnologiilor informaționale (Sistemul informațional automatizat „Registrul funcțiilor publice și al funcționarilor publici”) și informarea periodică referitor la numărul și tipul programelor de instruire, numărul funcționarilor publici care au beneficiat de instruire și opinia acestora, resursele financiare alocate etc.

10. Autoritățile publice centrale și locale, luând în considerare obiectivele lor strategice și necesitățile de instruire ale funcționarilor publici, vor formula și vor implementa planuri anuale de instruire a funcționarilor publici, care vor fi transmise anual autorității publice responsabile de managementul funcției publice și al funcționarilor publici (Cancelaria de Stat).

11. Planurile de instruire ale autorităților publice și ale prestatorilor de servicii de instruire pentru funcționarii publici vor întruni cerințele prevăzute de Cancelaria de Stat. Planurile anuale de dezvoltare profesională vor fi actualizate în funcție de schimbarea priorităților guvernamentale (abordarea Guvernului) și rezultatele evaluării instruirilor desfășurate (abordarea clientului). Implementarea planurilor anuale de dezvoltare profesională trebuie să fie evaluată.

12. Autoritățile publice vor acorda prioritate instruirilor profesionale și instruirilor bazate pe schimb de experiență. Cea mai eficientă metodă este învățarea unii de la alții, care poate fi utilizată prin împărtășirea bunelor practici. Instruirile la locul de muncă pot fi desfășurate prin mentorat sau ghidare. Aceste tehnici sînt utile pentru funcționarii publici debutanți, dar și pentru cei care doresc să-și dezvolte abilitățile.

13. Comanda de stat privind dezvoltarea profesională a funcționarilor publici trebuie să reflecte prioritățile Guvernului și necesitățile de instruire ale funcționarilor publici din autoritățile publice centrale și locale (corelarea abordărilor „de sus în jos” și „de jos în sus”).

IV. ETAPELE ȘI TERMENELE DE IMPLEMENTARE

14. Implementarea Programului se va realiza în anii 2016-2020.

15. Etapa I – anii 2016-2017, pe durata căreia va fi dezvoltat și ajustat cadrul normativ și metodologic în domeniul dezvoltării profesionale.

16. Etapa II – anii 2017-2020, pe durata căreia va fi realizată implementarea propriu-zisă a Programului, planificarea și realizarea procesului de dezvoltare profesională în conformitate cu prioritățile stabilite de Guvern. Implementarea integrală a Programului de către autoritățile publice locale se va realiza începând cu anul 2018.

V. RESPONSABILII PENTRU IMPLEMENTARE

17. Factorii antrenați în procesul de dezvoltare profesională a funcționarilor publici sînt Guvernul, Cancelaria de Stat, autoritățile publice centrale și locale, instituțiile care oferă servicii de instruire pentru funcționarii publici.

18. Factorii implicați în procesul de instruire a funcționarilor publici sînt obligați să garanteze și să asigure programe de instruire variate, condiționate de schimbările sociale, economice și culturale, de calitate înaltă, precum și disponibilitatea serviciilor de instruire.

19. Procesul de implementare a Programului este coordonat de către Cancelaria de Stat. Rolul acesteia este de a susține autoritățile publice în procesul de dezvoltare profesională a funcționarilor publici, avînd următoarele funcții:

a) acordarea asistenței metodologice privind aspectele generale ale managementului resurselor umane, elaborarea și implementarea planurilor de instruire și dezvoltare profesională, precum și informarea privind modificările operate în cadrul normativ;

b) realizarea sondajelor în rîndul funcționarilor publici cu privire la eficacitatea și eficiența organizării instruirilor în cadrul autorităților administrației publice centrale și locale;

c) monitorizarea organizării instruirilor pentru funcționarii publici prin utilizarea Sistemului informațional automatizat „Registrul funcțiilor publice și al funcționarilor publici”;

d) monitorizarea implementării prezentului Program și a planurilor de instruire anuale ale autorităților publice, ceea ce va permite informarea părților interesante;

e) elaborarea și diseminarea recomandărilor metodice pentru autoritățile publice centrale și locale privind organizarea instruirilor funcționarilor publici.

20. Conducătorii autorităților publice sînt responsabili de asigurarea organizării instruirilor pentru funcționarii publici din autoritatea pe care o conduc.

VI. FINANȚAREA PROGRAMULUI

21. Costurile financiare vor fi estimate și planificate anual în bugetul autorităților publice, precum și în bugetul Cămarilor de Stat (pentru realizarea comenzii de stat).

22. Pentru instruirea și dezvoltarea profesională a funcționarilor publici sînt planificate următoarele surse principale de finanțare:

a) *bugetul anual al autorităților publice*, și anume minimum 2% din fondul de salarizare destinate procesului de dezvoltare profesională continuă, potrivit art.37 din Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;

b) *mijloacele financiare destinate pentru comanda de stat*;

c) *resursele financiare acordate de partenerii de dezvoltare* prin mijloace de asistență tehnică și inițiative de consolidare a capacităților.

23. Cămarile de Stat va monitoriza procedura de finanțare a instruirilor și va include informația respectivă în raportul anual, publicat pe pagina web a Cămarilor de Stat. Această monitorizare va servi drept bază pentru modificarea ulterioară a prevederilor ce țin de finanțare, dacă va fi cazul.

24. Resursele bugetare ale autorităților publice centrale și locale, prevăzute pentru instruirea funcționarilor publici, vor fi utilizate pentru asigurarea, în mod prioritar, a instruirilor prevăzute în acest Program.

VII. REZULTATELE SCOTATE

25. Programul va contribui la obținerea următoarelor rezultate pe termen mediu:

a) planurile anuale de dezvoltare profesională a funcționarilor publici vor conține subiecte privind prioritățile de instruire indicate în acest Program, ceea ce va contribui la consolidarea competențelor profesionale necesare funcționarilor publici;

b) dezvoltarea rețelei prestatorilor de servicii de instruire pentru personalul din autoritățile publice va spori concurența acestora, ceea ce va contribui la îmbunătățirea calității programelor și cursurilor de instruire;

c) dezvoltarea competențelor profesionale ale funcționarilor publici din autoritățile publice va deveni o prioritate;

d) identificarea resurselor pentru finanțarea instruirilor va deveni mai accesibilă.

VIII. INDICATORI DE PROGRES ȘI PERFORMANȚĂ

26. Indicatorii de progres și performanță sînt menționați în anexa la Program.

IX. PROCEDURILE DE RAPORTARE ȘI EVALUARE

27. Autoritățile publice vor prezenta Guvernului anual, pînă la 31 ianuarie a anului următor, informații cu privire la implementarea prezentului Program.

28. Cancelaria de Stat va evalua rezultatele implementării Programului conform indicatorilor descriși în anexa la prezentul Program și va informa Guvernul anual, pînă la 30 aprilie a anului următor.

Anexă
la Programul de instruire a funcționarilor
publici pentru anii 2016-2020

**INDICATORII DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII
PROGRAMULUI**

Nr. d/o	Indicatorii și unitățile de măsură	Valoarea inițială (anul 2016)	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
1	2	3	4	5	6	7
1.	Gradul de satisfacție a populației privind serviciile publice prestate (în procente)		+1% din valoarea pentru 2016	+2% din valoarea pentru 2017	+2% din valoarea pentru 2018	+2% din valoarea pentru 2019
2.	Gradul de instruire a funcționarilor publici (procente)					
3.	Ponderea funcționarilor publici instruiți în conformitate cu direcțiile prioritare de instruire (procente)					
4.	Ponderea funcționarilor publici instruiți în conformitate cu grupurile prioritare pentru instruire (procente)					
5.	Eficacitatea instruirii (punctaj)					
6.	Numărul de ore de instruire pentru un funcționar public instruit (ore)					
7.	Bugetul mediu pentru un funcționar public instruit (lei)					
8.	Actele normative/materialele metodologice elaborate și aprobate, care conțin cerințe față de programele și procesul de instruire (număr)					
9.	Numărul prestatorilor externi de servicii de instruire implicați					
10.	Numărul planurilor anuale de dezvoltare profesională aprobate de conducătorul autorității publice care corespund cerințelor					

Notă informativă
la proiectul hotărîrii Guvernului „Cu privire la aprobarea Programului de
instruire a funcționarilor publici pentru anii 2016-2020”

Proiectul hotărîrii Guvernului „Cu privire la aprobarea Programului de instruire a funcționarilor publici pentru anii 2016-2020” a fost elaborat în scopul profesionalizării serviciului public prin îmbunătățirea procesului de dezvoltare profesională a funcționarilor publici.

Programul de instruire a funcționarilor publici (în continuare Program) pe termen mediu conține direcțiile prioritare ale programelor de instruire și grupurile țintă pentru acestea, care au fost identificate ca rezultat al realizării în perioada septembrie – octombrie 2015 a unui sondaj (chestionare și interviuri) de către Cancelaria Stat și experții din cadrul proiectului Twinning „Suport pentru modernizarea serviciului public din Republica Moldova în corespundere cu cele mai bune practici ale Uniunii Europene”.

În rezultatul realizării sondajului, au fost primite 671 de răspunsuri la chestionarul distribuit la nivel central și 266 - la nivel local. Conform respondenților, direcțiile prioritare de instruire sunt următoarele: consolidarea abilităților de conducere ale funcționarilor publici (leadership, managementul schimbării, managementul resurselor umane etc.); dezvoltarea competențelor, abilităților și atitudinilor profesionale necesare pentru exercitarea funcției publice (integrarea în funcția publică); dezvoltarea competențelor necesare pentru prestarea serviciilor publice; îmbunătățirea cunoștințelor în ceea ce privește etica profesională și acțiunile de prevenire a corupției în rândul funcționarilor publici; sporirea abilităților de planificare strategică, elaborare a politicilor publice și îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a limbilor străine (de circulație europeană – engleza, franceza etc.). În calitate de grupuri prioritare pentru instruire au fost selectate următoarele categorii: funcționari publici de conducere și de nivel superior, funcționari publici debutanți, funcționari publici care sunt direct antrenați în prestarea serviciilor, funcționarii publici care dețin funcții cu un risc înalt al corupției, funcționarii publici responsabili de planificarea strategică, elaborarea și coordonarea politicilor publice.

Programul respectiv constituie baza pentru instruirea funcționarilor publici pentru următorii 5 ani. Suplimentar, programul conține măsuri generale cu privire la monitorizarea, evaluarea și implementarea Programului. De asemenea, dar nu în

ultimul rând, programul oferă oportunități pentru administrația publică și partenerii săi de dezvoltare în vederea creării unor fonduri comune pentru a face posibilă finanțarea implementării activităților de creare a capacităților, inclusiv realizarea programelor moderne de dezvoltare profesională.

Elaborarea Programului a fost condiționată de mai mulți factori. Unul dintre aceștia fiind informațiile prezentate de autoritățile publice referitor la instruirea funcționarilor publici pe parcursul ultimilor doi ani, care demonstrează că instruirea funcționarilor publici este insuficientă. Gradul de instruire al funcționarilor publici în anul 2014 a constituit doar 54,5%, iar în anul 2015 - 64,6% (*Raportul cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public pentru anul 2014 și anul 2015*). Totodată, este și mai scăzută ponderea funcționarilor publici care au beneficiat de diverse forme de dezvoltare profesională continuă cu o durată de cel puțin 40 de ore anual (*conform art.37 din Legea nr.158/2008*): în anul 2014 aceasta a constituit 31,2%, iar în anul 2015 - 30%. Aceleași analize din informațiile prezentate de către autoritățile publice și informațiile obținute în cadrul vizitelor de monitorizare denotă faptul că instruirea funcționarilor publici se realizează neomogen pe categorii de autorități publice, iar în unele autorități publice dezvoltarea profesională nu este planificată.

În același timp, la elaborarea Programului au contribuit și următorii factori: necesitatea stabilirii cerințelor față de programele de instruire pentru funcționarii publici; prevederile Programului de activitate al Guvernului pentru anii 2016-2018 privind introducerea standardelor de calitate în prestarea serviciilor publice; stabilirea cerințelor de integritate profesională în serviciul public; dezvoltarea competențelor profesionale ale funcționarilor publici în domeniul formulării și implementării politicilor publice; accelerarea procesului de integrare europeană prin semnarea și implementarea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Perspectiva anuală de planificare a programelor de dezvoltare profesională s-a dovedit a fi prea scurtă pentru a planifica schimbări majore, inclusiv introducerea de programe noi și acumularea de fonduri pentru acestea. Programul propus va cuprinde o perioadă de 5 ani, oferind o perspectivă pe termen mediu pentru planificare și finanțare.

La elaborarea comenzii de stat privind dezvoltarea profesională a personalului din autoritățile publice în anul 2016 (Hotărîrea Guvernului nr.850/2015) s-au luat în considerare prioritățile de instruire enunțate de către funcționarii publici în sondajul realizat.

Sursele pentru finanțarea acestui program includ bugetul autorităților publice, bugetul de stat (*comanda de stat*), precum și fonduri de la partenerii de dezvoltare care susțin reformarea serviciului public din Republica Moldova.

Direcțiile prioritare de instruire incluse în Program vizează subiecte cu caracter orizontal, specifice tuturor autorităților publice, pe cînd instruirea în anumite subiecte specifice de specialitate/în domenii concrete de competențe specifice anumitor categorii de funcționari/autorități, urmează a fi realizată de către ministere și alte autorități publice, responsabile de anumite domenii specifice.

Aplicarea prevederilor prezentului Program va asigura eficientizarea procesului de dezvoltare profesională a personalului, contribuind, astfel, la susținerea implementării reformei de modernizare a administrației publice; ridicarea nivelului de profesionalism în serviciul public, sporirea eficienței administrației publice și oferirea unor servicii mai bune și mai puțin costisitoare; sporirea nivelului de conștientizare de către funcționarii publici a necesității unui comportament etic și integru.

Acest program a fost elaborat în conformitate cu bunele practici ale Uniunii Europene în domeniul managementului funcției publice și al funcționarului public.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărîrii Guvernului a fost plasat pe pagina web www.particip.gov.md.

Reieșind din cele menționate, proiectul în cauză se propune spre examinare Guvernului.

Secretar general al Guvernului

Tudor COPACI